O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 10 феврал, пайшанба

Сотувда эркин нархда

№ 29 (2326)

Бедор ўй

Биз бугунни эмас, эртанги истиқболни ўйлаб яшашимиз керак. Ўз келажагимизни аниқ ва равшан тасаввур этишимиз, эртани кўзлаб, бугунги мавжуд муаммоларни зудлик билан ечишимиз даркор. ...Эркинлаштириш ва ислоҳотларни чуқурлаштириш — бу бизнинг олға интилишимизнинг кафолати ва асоси, у нафақат иқтисодий, балки ҳам ижтимоий, ҳам сиёсий вазифаларни ҳал қилишнинг асосий шартидир.

Ислом КАРИМОВ.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 9 феврал куни Оқсарой қароргоҳида АҚШнинг "Ньюмонт майнинг" компанияси директорлар кенгаши раиси ҳамда бош ижрочи директори Рональд Кэмбри раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

Юртимизнинг мазкур компания билан ҳамкорлигига 1992 йили асос солинган эди. 1995 йилда эса "Зарафшон-Ньюмонт" қўшма корхонаси ишга туширилди. Суҳбат чоғида Президент Ислом Каримов ўзаро ҳамкорлик ривожланиб бораётганидан мамнуният билдириб, айниқса, 1999 йил якунларидан зўр қониқиш ҳосил қилиш мумкинлигини қайд этди.

Маълумотларга қараганда, қўшма корхона бу йил олинган кредитлар бўйича мажбуриятлардан тўла қутулиб, дивиденд бера бошлайди. Меҳмонларнинг галдаги режалари эса сармоя ҳажмини янада ошириш билан боғлиқ.

Суҳбат чоғида ҳамкорлик кўламини янада кенгайтириш борасида ўзаро фикр алмашилди.

(ЎзА)

СУРАТДА: қабул пайти.
А. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг биринчи сессиясида сўзлаган "Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт — пировард мақсадимиз" маърузасида ўртага қўйилган вазифалар асосида "Миллий мафкура концепциясини шакллантириш" мавзуида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

МИЛЛИЙ МАФКУРАНИ ШАКЛЛАНТИРИШГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Н.Жўраев йиғилишда сўзга чиқиб, Юртбошимизнинг маърузасида халқимизнинг орзу-истаклари ва миллий ғояни шакллантиришнинг аниқ йўллари белгилаб берилганини, миллий мафкуранинг мазмун-моҳиятини оммага, айниқса, ёшлар тафаккурига сингдириш энг долзарб вазифалардан бири бўлиб қолаётганини таъкидлади.

Семинарда жамиятимиз тараққиётини белгилайдиган асосий омилларнинг моҳияти, инсоният маънавий ҳаётига, илм-фанга юксак ҳисса қўшаётган миллий фалсафамиз жаҳон фалсафаси билан уйғун ҳолда кишиларда эзгулик туйғусини тарбиялашга хизмат қилаётганига эътибор қаратилди. Бугунги кунда олий ўқув юртлари, академик лицей ва коллежлар, мактабларда ўқитиладиган жамиятшунослик фани дастур ва дарсликларини миллий ғоямиз асосий концепцияларига мувофиқ тарзда янада такомиллаштириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Олим НОРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

Ўзбек адабиётининг асосчиси, буюк мутафаккир Алишер Навоий билан бизни салкам беш юз олтмиш йиллик вақт ажратиб туради. Аммо шеърият султонининг ижодига мансуб ҳар бир сатр бугунги кун, бугунги ҳаёт билан жуда ҳамоҳанг.Зеро,эзгулик ҳеч қачон қадрини йўқотмайди.

МИЛЛИЙ ҒУРУРИМИЗ, ИФТИХОРИМИЗ РАМЗИ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Олий Мажлиснинг биринчи сессиясидаги маърузасида буюк бобокалонимизнинг улкан мероси ҳақида гапирар экан, унинг асарларини янада кенгроқ ўрганиш, эъзозлаш ва тарғиб қилиш маънавий бурчимиз эканлигини алоҳида таъкидлаган эди. Дарҳақиқат, миллий қадриятларимизни, маънавиятимизни Ҳазрат Навоийнинг ижодисиз тасаввур этиб бўлмайди. У — миллий ғуруримиз, фахримиз ва юксак маънавиятимиз рамзидир.

Қувончлиси, Навоийнинг адолат асосига қурилажак давлат, эрк-озодлик, комил инсон борасидаги орзулари истиқлолимиз шарофоти билан ҳақиқатга айланиб бормоқда.

Шу боис бугун бутун мамлакатимизда буюк мутафаккир таваллудининг 559 йиллиги зўр тантана билан нишонланмоқда. Меҳнат жамоалари, ўқув юртлари, кутубхона ва бошқа илм-маърифат масканларида ушбу санага бағишлаб қизиқарли учрашувлар, навоийхонлик кечалари бўлиб ўтаётир.

Улуғ шоир таваллуд топган кун — 9 февралда эрталабданоқ унинг муборак номи билан аталувчи Ўзбекистон Миллий боғи ёзувчи ва шоирлар, адабиётшунос олимлар, маданият ва санъат арбоблари, ўқув юртларининг талабалари, жамоат ташкилотлари ва пойтахт меҳмонлари, адабиёт мухлислари билан гавжум бўлди.

Анжуманни Ўзбекистон Қаҳрамони, Ёзувчилар уюшмаси раиси Абдулла Орипов очди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Н.Жўраев, Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Э.Воҳидов, навоийшунос олим Н.Комилов ва бошқалар Навоийни англаш, унинг бебаҳо меросини ҳар томонлама ўрганиш адолатли давлат ва жамият қурилишида, комил инсонни тарбиялашда бебаҳо восита бўлиб хизмат қилишини таъкидладилар.

Тадбир қатнашчилари Алишер Навоийнинг муаззам ҳайкали пойига гулчамбарлар қўйдилар.

(ЎзА)

НЕМИС ИШБИЛАРМОНЛАРИ ТОШКЕНТДА

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Германия машинасозлик корхоналари Иттифоқи делегацияси иштирокида симпозиум бўлиб ўтди.

Тадбир бошида делегация раҳбари Р.Фестге сўзга чиқиб, мазкур Иттифоқнинг Марказий Осиёдаги Бюроси расман очилганини маълум қилди. Айтиш жоизки, бу Ўзбекистон ва Германия ишбилармонлари учун муҳим воқеа бўлди. Ушбу Бюро икки давлатнинг ишлаб чиқариш корхоналари бевосита ҳамкорлик қилиши учун қулай имкониятлар яратиб беради. Марказий Осиё минтақасида қурилиш соҳасида фаолият кўрсатувчи корхона ва фирмалар Бюро орқали немис ишбилармонлари билан доимий алоқада бўлиб, машинасозлик борасида ўзаро ахборот алмашиб туриши, турли буюртмалар бериши мумкин. Айни пайтда Ўзбекистонга замонавий қурилиш машиналари, бинокорлик материаллари тайёрлайдиган ускуналари зарур. Шундай экан, Германиянинг илғор тажрибаси ана шу талаб ва эҳтиёжга тўла жавоб бера олади. Шу боис ҳукуматимиз ҳам немис машинасозлик корхоналари билан кенг ҳамкорликни йўлга қўйишни қўллаб-қувватлаётир.

Симпозиумда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари А.Исаев, шунингдек, вазирликлар, корхона ва фирмалар, идоралар ҳамда бошқа муассасалардан 150 нафарга яқин вакиллар иштирок этди.

Таъкидланганидек, Тошкентда очилган Бюро ҳамкор томонларни бир-бирига боғловчи муҳим ришта бўлади. Германия машинасозлик корхоналари Иттифоқи ҳамда Немис иқтисодиётининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси тақдим этган бундай имконият мамлакатимизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар, бунёдкорлик ва қурилиш ишлари учун муҳим аҳамиятга эга.

Германия машинасозлик корхоналари Иттифоқи таркибида 3000 та фирма ва компания фаолият кўрсатади. Машинасозлик бўйича Иттифоқ чиқарадиган маҳсулотлар умумий экспортнинг 65 фоизини ташкил қилади. Унинг савдо маблағи 90 фоизга етган. Жаҳон бозорида нуфузли ўринга эга бўлган илғор немис технологияси билан яқинроқ танишиш мақсадида симпозиум доирасида немис корхоналари фаолияти тўғрисида ҳикоя қилувчи кўргазма ҳам ўтказилди. Унда турли бино ва иншоотлар, йўл ва каналлар, ер ости туннелларини қуриш, хомашё қазиб олиш, цемент, оҳак қориш ва бошқа ишларга мўлжалланган машина ва ускуналар билан танишилди.

(ЎзА)

Қорақалпоғистон

ОРОЛБЎЙИДА — БУЮК БРИТАНИЯ СИНФИ

Нукусдаги «Прогресс» тил ўрганиш марказида махсус Буюк Британия синфи очилди. Унда қорақалпоғистонлик ўсмирлардан бир гуруҳи инглиз тилини чуқур ўрганиш билан биргаликда Буюк Британия тарихи, этнографияси, иқтисодиётига оид қўшимча билимларни олади.

Синфни жиҳозлаш ишига, уни тантанали равишда очиш маросимида иштирок этган Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Ингэм Кристофер жаноблари яқиндан кўмаклашди.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ.

Сирдарё

ҚАЛАМКАШ ТАҚДИРЛАНДИ

Элмурод Мавлонов, Холиқул Сагизов, Лазизхон Носиров, Холида Пардабоева, Владимир Аристов, Бозорбой Бекмуродов сингари қаламкашларни Сирдарё вилоятида газетхонлар яхши билишади. Уларнинг бири журналист бўлса, иккинчиси шифокор, яна бири эса ўқитувчидир.

Вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ер ва сув, ҳавонинг тозалигини сақлаш, ҳайвонот ва ўсимликлар оламини асраш, тозалик ва ободончиликка эришиш, экологик билимларни тарғиб қилиш ҳақида ёзилган энг яхши мақола, лавҳа ва очерклар учун танлов эълон қилган эди. Беш минг сўмдан 25 минг сўмгача бўлган мукофотлар номлари тилга олинган қаламкашларга тантанали суръатда топширилди.

Вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси бу йил мукофот жамғармасини 200 минг сўм қилиб белгилади. Танловда нафақат сирдарёликлар, балки республикамизнинг барча қалам аҳли ўз асарлари билан фаол иштирок этиши мумкин.

А. ХОНИМҚУЛОВ.

«Халқ сўзи» мухбирлари.

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессияси иккинчи йиғилишининг очилиши тўғрисида

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессиясининг иккинчи йиғилиши 2000 йил 11 феврал куни эрталаб соат 10 да Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари диққатига

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари 10 феврал соат 9.00 дан 18.00 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида рўйхатга олинади.

Эркинлаштиришни сиз қандай тушунасиз?

АВВАЛО, ЎЗИНГИЗГА ФОЙДА

Омон Шерқулов бош чўпон. Отарида 722 бош қўй бор.

— Бир совликни бир ой боққанимиз учун 21 сўм оламиз. Ҳар ойда ўртача 14-15 минг сўм бўлади. Бу 3 кишига бўлинади, — дейди у.

— Оз-ку?

— Бош чўпонлигим, 40 йилдан бери узлуксиз чўпон бўлиб ишлаётганим ва унвоним учун ҳам қўшимча ҳақ тўлашади. Етади, — мийиғида кулиб қўяди у. — Қолаверса, ҳар йили 30-40 та қўзини мукофотга беришади. 3-4 йилда у ҳам юздан ошади-да. Биттасини сотсак, фалон пул. Етади-да...

Чўпон ўз ҳаётидан мамнун. Бу гап-сўзлар Учмула яйловида бўлиб ўтганди. Яйловдан қайтгач, бош иқтисодчи Эгам Турсунов билан қоғоз титамиз. Маълум бўлишича, бош чўпон Омон Шерқулов шартномага кўра ўтган йили 6 миллион 486 минг сўмлик маҳсулот бериши керак экан. Амалда у 6 миллион 721 минг сўмлик маҳсулот топширган. Шунинг учун 216 минг сўм иш ҳақи олган. Бош чўпонлиги учун 15 фоиз, узлуксиз иш стажи учун 20 фоиз, «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган чорвадор» бўлганлиги учун 25 фоиз яна қўшимча ҳақ тўланган. Шартномани ошириб бажарганлиги учун ўртача даромадининг 30 фоизи миқдорида мукофот берилган. Боз устига 31 бош қўзи ҳам олган.

— Энди ўзингиз ҳисоблаб кўраверинг, — дейди бош иқтисодчи Эгам Турсунов. — Чўпонларимиз қандай яшаётганлигини.

Худога шукур, нолийдиган жойи йўқ. Яна бир нарсани айтиш эсимдан чиқибди. Омон Шерқуловга арзон нарҳда 50 килограмм пахта ёғи, 600 килограмм буғдой берилган. Иссиқ кийим-бош билан таъминланган. Ойма-ой маошини қуртдек санаб олиб турибди. Яна нима керак?

— Яна кўп нарса керак, Эгамбой, — дейди «Апшон» қоракўлчилик-наслчилик ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Зиёқул Зиёдуллаев. — Президентимизнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлис биринчи сессиясида ва Идоралараро кенгашдаги маърузаларини эшитмагандай, ўқимагандай гапирасан-а... Ахир иқтисодиётни эркинлаштиришни бизга мустақиллик бераяпти. Бу дегани — тадбиркорлик қил, ташаббус кўрсат, дегани. Бунинг учун имконият, ҳуқуқий асос борми? Бор. Демак, биздан нима талаб қилинади? Ишлаш. Лекин ишлаганда ҳам ишнинг кўзини билиб ишлаш лозим. Йўқса, фойда олиб бўпсан. Энди замон бошқа, давр бошқа. Чўпонлар ҳам энди бошқача яшашни хоҳлашади. Тўғри-да, умри яйловда, қўй ортидан эргашиб ўтиб кетиши керакми? Шунинг учун кўп нарса керак. Уларни ким қилиб беради? Сиз билан биз — хўжалик раҳбарлари.

Маълумотларга назар ташлаймиз. Ўтган йили хўжаликда 120 миллион сўм даромад олинди. Шундан 12 миллион 100 минг сўми соф фойда бўлди.

— Бунинг 46 миллион 876 минг сўми деҳқончиликдан келган, —таъкидлайди Зиёқул Зиёдуллаев.

— Хўжалик чорвачиликка ихтисослашган эмасми?

— Тўғри, — маъқуллади у. — Лекин биз бултур 675 гектар ерга ғалла экиб, гектар ҳисобига 22 центнердан ҳосил олдик. Шу туфайли арпа ўзимиздан чиқди. Натижада, омихта емни деярли сотиб олмадик. Қолаверса, хўжалик аъзоларини, ўқитувчилару дўхтирларни имтиёзли нарҳда ғалла билан таъминладик. Ўтган йили 144 гектар ғўза майдонидан ҳам гектар бошига 22 центнердан ҳосил етиштирдик. Шу боис 20 тонна пахта ёғи, 60 тонна кунжара, 60 тонна шелуха олдик. Аъзоларимиздан ташқари 150 ўқитувчига арзон нарҳда ёғни шу ҳисобдан тарқатдик. Қарийб бир миллион сўмга мактабни таъмирдан чиқардик. 300 минг сўмга дарслик олиб бердик. Бу ниманинг ҳисобига? Пахта экканимиз учун. Йўқса, бизни биров пахта эк, деб мажбур қилгани йўқ. Ер бор, сув бор. Ишчи кучи етарли. Қолаверса, алмашлаб экишга ҳам яхши. Ғўза ўрнига экилган ғалла зўр ҳосил беради. 219 гектар бедапоямиз бор. Пахта-беда-ғалла алмашлаб экиш усули соз экан. Яна мен сизга айтсам, биз сабзавот етиштиришдан 2 миллион 168 минг сўм, полиздан 2 миллион 600 сўм даромад кўрдик. Бўлмаса, юқорида айтганимдек, буларни эк, етиштир, деб ҳеч ким кўрсатма бергани йўқ. Ўзимиз имкониятдан келиб чиқиб, ҳаракат қилаяпмиз.

— Лекин сизларнинг асосий юмушларингиз чорвачилик, тўғрими?

— Тўғри, бу ишлар билан бўлиб, чорва қолиб кетаяптими, демоқчисиз-да? Йўқ... — кулади у. — Бултур гўшт етиштиришдан 49 миллион 400 минг сўм, қоракўл теридан 12 миллион 100 минг сўм, жундан 3 миллион 378 минг сўм даромад кўрдик. 11 миллион 360 минг сўм соф фойда олдик. Бу харажат камайганлиги, маҳсулот таннархи арзонлашганлиги учун. Мисол учун айтай. Режа бўйича 560 тонна ёнилғи сарфлашимиз керак эди. Биз 423 тонна сарфладик. Шунинг ўзидан 2 миллион 900 минг сўм тежалди. 111 тонна ўрнига 81 тонна бензин сарфладик. Бунга қандай эришдик? Чек тизимига ўтдик. Ҳар бир ижарачига харажат нормаси ёзиб берилган. Бундан ташқари, биз ўзимизда бор техника воситаларидан фойдаланаяпмиз. Четдан олмаяпмиз. Асосийси, йил сайин маҳсулдорлик ошмоқда. Масалан, дон ҳосилдорлиги 1998 йилга нисбатан 5,8 центнер, пахта 3 центнерга ошди. 100 бош қўйдан 99 бош эмас, балки 104 бош қўзи қолдирилди. Бу 69 фоиз эмас, 78 фоиз қўзи ўстириш учун қолдирилди, деган гап. Яъни, ҳар йили 21-22 минг қўзи отарга қўшилаверади. Шу тариқа биз 3-4 йил ичида қўйлар сонини 50 мингдан 70-80 минг бошга етказамиз. Бу — кони фойда деган гап. Чунки ўстиришга қўзи қолса, нақд пул-да. Бир дона тери — 1200 сўм. Қўзини боқиб, кейин бозорга чиқаринг... Ўзингиз биласиз, бозорда мол пул. Ўтган йили бор-йўғи 8 мингта қоракўл тери сотдик. Шундан 3 миллион сўм энди ҳисобимизга келиб тушади.

Хуллас, мен сизга айтсам, 1996 йил ноябрида мен хўжаликни 57 миллион сўм қарзи билан қабул қилувдим. Худога шукур, энди қарзимиз йўқ. Аммо ҳали хўжалигимиз аъзолари олдида қарзимиз кўп. Ҳали кўп иш қилишимиз керак. Ахир замонга қараб қадам босмаган киши йўлдан адашади.

Раисниг ўз ишидан қониқмаслиги менга ёқди. Айниқса, унинг янги иш ўринлари очиш учун қилаётган ҳаракати маъқул бўлди.

Тикув цехи ишга тушибди. Айтишларича, Гулшод Намозова бошлиқ 3-4 тикувчи қиз 40 та отардаги 120 чўпонни пахталик шим, пиджак билан таъминлаяпти. Энди шу билан қаноатланиб қолиш мумкинмаслигини англаган хўжалик раҳбарияти «Бухоротекс» билан шартнома тузиб, газлама олиш ҳаракатини қилаяпти. Бу амалга ошса, иш кўлами кенгаяди, энг муҳими маҳсулот тури кўпаяди.

Қурилиш материаллари цехи ишга тушгани ҳам яхши бўлди.

Жун арзон, бозори ҳам чаққон эмас. Аммо хўжалик раҳбарлари бунинг ҳам йўлини топди. Кигиз босиш йўлга қўйилди. Ҳар йили 1,5-2 мингта кигиз тайёрлаб сотилмоқда. Ҳар донаси — 2 минг сўм. Биттасига 10 килодан жун, қарийб 1000 сўм харажат кетаркан. Битта кигизнинг ўзидан минг сўм ёнга қоларкан. Жун ҳолида сотилса, 10 килограмм жун 300 сўм бўларкан. Яна 35-40 кишининг иш билан банд бўлишини айтмайсизми? Агар рангли кигиз тайёрлаш йўлга қўйилса, янаям унинг бозори чаққонлашади, нархи кўтарилади. Бу ҳозирги бўладиган гап. Хўжалик маъмурияти эса узоқни кўзлаб турибди. Жунни қайта ишлайдиган қўшма корхона очиш фикри ҳам йўқ эмас. Фақат бу соҳада уларга туман, вилоят раҳбариятининг ёрдами зарур.

Хуллас, излаган имкон топади. Аслида, иқтисодий эркинлаштиришнинг маъно-моҳияти ҳам хўжалик субъектларига берилган эркинлик, мустақилликдан эмасми? Хўш, бу имкониятдан ким қандай фойдаланади? Албатта, бу кадрларга, уларнинг ақли, фаросати, билими, тажрибаси, интилиши, изланишига боғлиқ. «Нишон» хўжалигида қишлоқларнинг 100 фоиз газлашгани ҳам шундан. Янгидан қурилган уй-жойларга 1 километрлик газ қувури тортилгани ҳам имкониятлардан тўғри фойдаланилаётганлигини кўрсатиб турибди. Бу одамларга қандай таъсир кўрсатмоқда? Уларнинг турмуш даражаси, оиласининг фаровонлиги, энг аввало, ўзларига боғлиқ эканини англаб етдилар. Бу эса энг катта гап. Энди уларни тўхтатиш қийин, фақат олдинга интиладилар. Шу туфайли Хуррам Эшмуродов, Гулсара Жўраева ғалла ҳосилдорлигини шартномадагига нисбатан 6-8 центнерга оширдилар. Фахриддин Ҳусаинов 10 гектар ерга ғалла экиб, 22 центнер ўрнига 36 центнердан ҳосил олиб, 1 миллион 378 минг сўм даромад кўрди. Ойлик маошлари, берилган бўнакдан ташқари, йил охирида 133 минг сўм қўлга тегди. Энди унга тарғибот керакми? Йўқ.

Ўзбек пул топса, тўй қилади. Бу яхши. Лекин хўжалик маъмурияти энди пулнинг ўринли сарфланиши учун ҳам қайғурмоқда. Тўғри-да, чўпон ҳамма қулайликларга эга бўлган уй-жойда яшаса, унга ҳамма имкониятлар яратилса, замонавий алоқа воситаларига эга бўлса, нимаси ёмон? Булар бўладиган гап. Фақат бошқариш ва йўналтириш керак. Қашқадарё вилоятининг Нишон туманидаги «Нишон» қоракўлчилик-наслчилик ширкат хўжалиги раҳбарияти, хусусан, бошқарув раиси Зиёқул Зиёдуллаев шундай ташкилотчилик қобилиятига эга. Мутахассислиги иқтисодчи бўлган, ўн йил иқтисодчилик қилган, ферма мудири бўлган бу одамнинг орзулари кўп. Ҳаммаси одамлар манфаати учун.

— 9-синфдалигимда чўпонларга ёрдамга олиб чиқишди, — эслайди у. — Шунда бир воқеанинг гувоҳи бўлганман, сира кўз олдимдан кетмайди. Қўйларни ҳайдаб кетаяпмиз. Шу десангиз, бир бўғоз совлиқ таппа йиқилди-ю, жон берди. Чўпон дарҳол унинг қорнини ёриб, 4 та қўзини олди ва деди:

— Давлатнинг планини оқлади жонивор. Ҳе, қуриб кетсин СЖКси ҳам...

Ҳа, бир пайтлари давлатнинг планини бажариш учун жониворларгина эмас, одамлар ҳам жонини берганлиги сир эмас. Энди эса давлатимизда иқтисодиётни эркинлаштириш, одамлар янада фаровон яшаши учун ҳамма шароит яратилмоқда. Қани, айтинг, қайси замонда, қаерда шундай қилинган?

Ростдан ҳам раис ҳақ гапни айтаётир. Шундай экан, келинг, яхши ишларга бош қўшинг. Изланинг, ташаббус кўрсатинг. Бундан, аввало, ўзингиз, оилангиз, кейин қўни-қўшнингиз, юртингиз наф кўради.

Назрулла РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МУДОФАА ВАЗИРЛИГИДА КОНФЕРЕНЦИЯ

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигида "Марказий Осиё минтақасидаги қуролли зиддиятлар ва уларнинг ҳарбий санъат ривожига таъсири" мавзусида илмий-амалий конференция ўз ишини бошлади.

Конференция ишида мамлакатнинг барча ҳарбийлашган вазирликларининг генерал ва офицерлари, Ташқи ишлар, Макроиқтисодиёт ва статистика вазирликлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти вакиллари иштирок этмоқда.

Бундан ташқари, конференцияда МДҲ давлатлари ўртасидаги ҳарбий ҳамкорликни мувофиқлаштириш бўйича штаб вакиллари, АҚШ, ГФР, Франция, Туркия, Украина, Хитой ва Россиянинг ҳарбий атташелари ҳам қатнашмоқда. Конференциянинг асосий мақсади Марказий Осиёда юз бераётган ҳарбий зиддиятларнинг моҳиятини ҳамда террорчи жиноятчи тўдаларнинг тактик ҳаракатларини ўрганиш, яқин орада юз бериши эҳтимоли бўлган воқеаларни тахмин қилиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси хавфсизлигига таҳдидни бартараф этишга қодир ҳарбий ва ҳарбий-сиёсий тадбирларни ишлаб чиқишдан иборат.

Дастлабки ялпи мажлисда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Миллий хавфсизлик кенгаши котиби М.Раҳмонқулов Ўзбекистон Республикасининг Мудофаа доктринаси масалаларига, Марказий Осиё минтақасидаги ҳозирги вазият, миллий хавфсизлик, шунингдек мамлакатимиз суверенитети ва ҳудудий яхлитлиги гарови бўлган Қуролли Кучларни ривожлантириш масалаларига тўхталди.

Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири, генерал-полковник Ҳ.Турсунов "Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ва XXI аср бўсағасида уларни ривожлантириш" мавзусида маъруза қилди.

Конференцияда қайд этилганидек, ҳозирги пайтда Марказий Осиё минтақаси халқаро террорчилик, диний экстремизм ва мутаассибликни ёйиш, минтақа мамлакатларини ўзлари танлаб олган демократик йўлдан қайтаришга уринаётган экстремистик кайфиятдаги кучлар ва диверсион-бузғунчи марказларнинг жинояткорона интилишлари объектига айланиб қолди. Бундай шароитда давлатнинг асосий вазифаси мамлакатимиз тинчлиги ва осойишталигини ишонч билан, самарали тарзда ҳимоя қилишга қодир чаққон, яхши таъминланган ва жиҳозланган Қуролли Кучларни барпо этишдан иборат. Армияни, мамлакат чегара ва ички қўшинларини ягона давлат сиёсати асосида босқичма-босқич, тартиб билан ислоҳ қилиш зарурлигига ҳам эътибор қаратилди.

Конференция қатнашчилари шунингдек, "Ўзбекистон иқтисодиёти ва янги минг йилликда уни ривожлантиришнинг асосий йўналишлари", "Минтақада барқарорликни таъминлашнинг халқаро муаммолари", "Ислом экстремизми — минтақада ҳарбий зиддиятлар манбаи" мавзусидаги ва бошқа маърузаларни ҳам тинглайди.

Конференцияда бу муҳим вазифаларни ҳал этиш доирасида Қуролли кучларни босқичма-босқич ислоҳ қилишнинг ҳолати кўриб чиқилиб, бу ислоҳотларнинг самарадорлигини янада ошириш бўйича тегишли тавсиялар ишлаб чиқилади, Марказий Осиёдаги ҳозирги мавжуд шароитда қисм ва қўшилмалар штат тузилмасининг энг мақбул шакллари таҳлил этилади.

Конференцияда шахсий таркибнинг тайёргарлиги доирасида жанговар тайёргарликни жиддий тарзда ошириш тадбирлари ҳам ишлаб чиқилади. Конференция доирасида ялпи мажлислар ва гуруҳларга бўлинган ҳолда семинар машғулотлари ўтказиш режалаштирилган.

Т. БОТИРБЕКОВ.

Бухоро вилоятида қўшма корхоналар сони яна иккитага кўпаяди. "Бухоротекс" ҳиссадорлик жамиятига қарашли Қоракўл туманидаги йигирув фабрикаси негизида "Қоракўлтекс" (Ўзбекистон-Америка) ва Вобкент туманидаги йигирув фабрикаси негизида "Митатекс" (Ўзбекистон-Россия) қўшма корхоналари тузиладиган бўлди. Бу ҳақдаги тегишли меъёрий ҳужжатлар Адлия вазирлиги рўйхатидан ўтказилди.

ҚЎШМА КОРХОНАЛАР КЎПАЯДИ

"Бухоротекс" ҳиссадорлик жамияти бош муҳандиси Неъмат Ҳамроевнинг ЎзА мухбирига маълум қилишича, "Қоракўлтекс"нинг таъсис жамғармаси 5 миллион АҚШ долларига тенг бўлиб, у йилига 3800 тонна калава ишлаб чиқариш имкониятига эга. Маҳсулотнинг 80 фоизи хорижга экспорт қилинади.

Вобкент туманида ташкил этиладиган "Митатекс" қўшма корхонасининг таъсис жамғармаси эса 4,5 миллион долларга тенг бўлади. Унда йилига 1060 тонна калава ишлаб чиқарилади. Тузилган шартномага мувофиқ маҳсулотнинг 60 фоизи экспорт қилинади.

Икки корхонани ҳам истиқлолнинг 9 йиллик байрами арафасида ишга тушириш мўлжалланмоқда.

Илҳом САФАР.

ЎзА мухбирлари.

Асаларичилик истиқболлари

ҲАМ БОЛ, ҲАМ ШИФО

Асаларичилик – муҳим соҳа. У азал-азалдан шундай бўлиб келган, ҳозир ҳам, келажакда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмайди. Асаларичилик нафақат қишлоқ хўжалигида, балки халқ табобатида ҳам муҳим ўрин тутади. Афсуски, бу соҳа узоқ йиллар давомида эътибордан четда қолиб келди. Қачонки, мустақилликка эришилгач, «Асал» уюшмаси ташкил этилиб, тармоқда муайян жонланиш, бурилиш бўлди. Республика «Асал» уюшмаси раиси Абдухалил Чекалов ушбу соҳанинг ютуқ ва муаммолари, истиқболи ҳақида мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди.

— Ҳозирда республикамизда асаларичиликка ихтисослашган 47 та хўжалик бўлиб, шулардан учтаси қайта оёққа тураётган жамоалар ҳисобланади.

Уюшма таркибидаги хўжаликлар ва хусусий тадбиркорлар ихтиёрида 350 мингта асалари оиласи бўлиб, йилига 1402,2 тонна асал ишлаб чиқарилмоқда. Бу кўрсаткич кўп миллионли халқимиз учун албатта, оз. Агар далилларга мурожаат этсак, уюшма тасарруфида бор-йўғи 78 мингта асалари оиласи қолганлиги, қолганлари эса хусусий тадбиркорлару фермерлар ҳиссасига тўғри келишининг шоҳиди бўламиз. Деярли барча асаларичилик хўжаликлари қарзлар ботқоғига ботиб қолган. Бунинг оқибатида эса, минг-минглаб асалари оилалари, ҳатто Сайхунобод, Сирдарё туманларида бутун бошли хўжаликлар тарқаб кетди. Бу ҳолдан на туман, на вилоят ва на республикадаги мазкур соҳа мутасаддилари ташвишга тушдилар. Ҳатто хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари фаолияти жиддий таҳлил этилмади. «Сен менга тегма» қабилида иш юритилди. Биргина 1998-99 йиллар оралиғида қарийб тўққиз ярим мингга яқин асалари оиласининг йўқ бўлиб кетгани ана шу иллатнинг салбий таъсиридир.

Бу ҳолни қандай атасак ҳам, хато қилмаймиз. Баъзи хўжалик раҳбарлари ишдаги нуқсон ва камчиликларини «шакар йўқ», «банклар кредит бермаяпти» деган баҳоналар билан пардаламоқчи ва бу билан эскича иш юритаётганларини яширмоқчи бўладилар. Ана шу камчиликларнинг, жумладан, асаларичилик хўжаликларининг йўқ бўлиб кетиши-ю, асалари оилаларининг камайиши нафақат масъулиятсизлик ва хўжасизлик натижаси, балки бунга соҳада жон койитувчи мутахассисларнинг етишмаслиги ҳам жиддий сабаб бўлди. Эътироф этиш керак, республикамизда мазкур соҳа мутахассисларини тайёрловчи илмий даргоҳ йўқ. Ҳозиргача чорвачилик илмий-текшириш институтида кичик бир гуруҳ ташкил этилган, холос. Ҳозир асаларичиларимиз фақатгина асал етиштириш билангина шуғулланаяпти. Ваҳоланки, биргина асаларидан бир неча маҳсулот олиш имкониятимиз бор. Айтайлик, бир йилда 390 килограмм ари захри, 7-8 тонна асалари сути, шунингдек, кўплаб гул чанги ва елими олишимиз мумкин. Жаҳон бозорида 1 килограмм асалари сути 440 килограмм соф асал нархида баҳоланади. 1 килограмм асалари захри эса 100-120 доллар туради. Асалари маҳсулотлари чиқиндилари нафақат тиббиётда, балки кимё саноатида ҳам ноёб маҳсулотлар сирасига киради. Кўриниб турибдики, биз ана шу маҳсулотлардан мўмайгина даромад топишимиз мумкин. Бунинг учун жаҳон бозорига чиқишимиз керак. Асалари сути, захри, гул чанги ва елимларидан дори-дармон ишлаб чиқариш учун, уларни буюртма асосида сотишни йўлга қўйиш жоиз. Шунингдек, хорижлик сармоядорларни ҳам маҳсулотни қайта ишлайдиган ва қадоқлайдиган корхоналар қуришга, биз билан ҳамкорлик қилишларига эришишимиз керак.

Зеро, Юртбошимиз иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг биринчи сессиясидаги маърузасида айнан шу масалага, яъни **салоҳиятли хорижий шерикларимиз билан яна ҳам фаол ва изчил иш олиб бориш, улар билан ҳамкорликда замонавий, дунё бозорида рақобатга бардош бера оладиган маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган янги-янги қўшма корхоналар тузиш лозим**лигига алоҳида тўхталиб ўтди. Ҳозир шу мақсадда Исроил, Туркия, Германия, россиялик ҳамкорларимиз билан музокаралар олиб бораяпмиз. Ишонамизки, яқин ойлар ичида мазкур масала ҳам ўз ечимини топади. Агар режамиз амалга ошса, нафақат жаннатмонанд юртимизнинг тоза асали ва маҳсулотлари дунёга чиқади, балки ҳозирга қадар жуда катта маблағлар эвазига четдан келтирилаётган турли идишлар, бидон, асал олгич, тутатгич, асалари қутиларини ўзимизда ишлаб чиқариш имконияти ҳам туғилади.

Соҳани ривожлантириш, истаймизми-йўқми, маблағга бориб тақалади. Шу боис асаларичилик хўжаликларига банклар томонидан имтиёзли, кам фоизли кредитлар берилса айни муддао бўларди.

Айрим мамлакатларда асаларичилар экинларни чанглатишдан ҳам мўмайгина даромад қилишади.

Масалан, Германия, Исроил ва бошқа бир қатор мамлакатларда фермерлар экинларини чанглатиб берганликлари учун уларга катта маблағ тўлайдилар. Бизда эса... Асаларь оилаларини экин майдонлари яқинига жойлаштириш учун ҳам турли-туман идоралардан рухсат олиш керак. Ваҳоланки, экинларни асаларилар ёрдамида чанглатиш орқали мўл ҳосил етиштириш мумкин. Пахтадан ва бедa уруғидан юқори ҳосил олингани тажрибада исботланган. Назаримда, олим ва мутахассисларимиз юқоридаги масалаларни синчиклаб ўрганиб чиқиб, уруғликка мўлжалланган ерларни асаларичилик хўжаликлари тасарруфига бериш маъқул эканлигини исботлаб берсалар, фойдадан холи бўлмасди.

Очиғини айтганда, бугун асаларичилик билан шуғулланувчи хусусий тадбиркорлар кўпчиликни ташкил этади. Табиийки, улар етиштираётган маҳсулотлар сифати ҳам ҳар хил. Табиий асал кўп, асал аралаштирилган шакар қиёми ҳам кам эмас. Табиий асал турфа касалликка шифо бўлса, сифатсиз маҳсулотлар турли касалликлар, хусусан, қандли диабет касаллиги билан оғриган беморлар аҳволини оғирлаштиради.

Ёдингизда бўлса, яқинда балиқчиликни ривожлантириш бўйича дастур қабул қилинганди. Бу мазкур соҳа ривожида бош омил, дастуриламал бўлиб хизмат қилди. Бугун асаларичилик соҳаси ҳам эътиборталаб бўлиб турибди. Соҳани ривожлантиришнинг беш йиллик дастурини ишлаб чиқиш маъқулмикин.

Яна бир масала. Республикамизда мазкур соҳани ривожлантириш, яъни асалари уяларини 5 миллион донага етказиш имконияти мавжуд. Агар шундай қилинса, қўшимча иш жойлари пайдо бўлади. Тонналаб асал олишдан ташқари, асалари оиласи билан чанглатиш натижасида ҳар гектар ердан қўшимча 3-3,5 центнердан пахта ҳосили олиш имконияти ҳам туғиларди.

Элимиз дастурхонини «минг бир дардга даво» бўлган экологик соф ва тоза шифобахш асал ва асал маҳсулотлари билан бойитадиган кунлар яқин қолди.

«Халқ сўзи» мухбири Мавжуда ХОЛМАТОВА ёзиб олди.

Қишлоққа саноатнинг кириб келиши минглаб маҳаллий аҳолини иш билан таъминлаш имконини берди.

Муҳими, кеча далада қўллари қадоқ бўлиб меҳнат қилаётган опа-сингилларимиз бугун жаҳон андозаларига мос, энг замонавий дастгоҳларни моҳирлик билан бошқариб, кўзни қувонтирадиган, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқармоқда. Улар яратаётган маҳсулотлар жаҳон бозоридан ҳам муносиб ўрин эгалламоқда.

Бувайда ип-йигирув, тўқув ҳиссадорлик жамияти ана шундай корхоналардан бири. Бу ерда ўтган йили 15 миллион пагонометрга яқин бўз ва дока ишлаб чиқарилди. Бу маҳсулотлар юқори сифати ва бежиримлиги боис барчага манзур бўлмоқда.

СУРАТЛАРДА: моҳир тўқувчилар Шарофат Эргашева ва Азиза Қўлдошева иш устида.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

МЕЪЁРИЙ ҲУЖЖАТЛАР ҚАЙТА КЎРИЛМОҚДА

Маълумки, мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлиснинг биринчи сессиясида ҳамда Идоралараро мувофиқлаштирувчи кенгаш йиғилишидаги маърузаларида Ўзбекистон банк тизими олдига катта вазифалар қўйилиб, унинг кейинги йўналишлари белгилаб берилган эди. Марказий банк ана шу вазифаларнинг ижросини таъминлаш учун махсус ишчи гуруҳи ташкил этди.

Мазкур ишчи гуруҳи иқтисодиётни янада эркинлаштириш ва ислоҳотларни чуқурлаштириш талабларидан келиб чиққан ҳолда, жорий йилнинг 1 апрелигача Марказий банкнинг амалдаги барча меъёрий ҳужжатларини қайта кўриб чиқиш, тижорат банкларининг кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, хусусий тадбиркорларни дастлабки сармоя билан таъминлашга қаратилган мустақилликларини ошириш, ислоҳотларни жадал ривожлантириш талабларига жавоб бермайдиган меъёрий ҳужжатларни эса бекор қилиш борасида таклифлар тайёрлайди.

Меъёрий ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш ва замон талабларига мослаш чоғида ишчи гуруҳига маҳаллий ва хорижий ишбилармонлар, мутахассислар ва чет эл мамлакатлари экспертларининг фикр-мулоҳазаларини ҳам эътиборга олиш тавсия этилди.

Марказий банк янгиликлари

ИЛМИЙ КЕНГАШ ТУЗИЛДИ

Республика банк тизими олдига қўйилаётган устувор вазифаларни амалга ошириш ҳамда замон талабларига жавоб берадиган билимдон ёшларни тизимга жалб этишни такомиллаштириш мақсадида Марказий банк ҳузурида махсус Илмий кенгаш ташкил қилинди.

Банк-молия соҳаси билан шуғулланадиган таниқли олимлар, мутахассислардан иборат кенгаш аъзолари банк тизими барча бўғинлари ходимларининг иқтисодиётни эркинлаштириш, тизимда ўтказилаётган ислоҳотларни чуқурлаштириш ва пул-кредит сиёсатини янада такомиллаштириш бўйича ўтказилажак семинарлар мавзуларини белгилаб боради.

— Бу семинарларда Марказий банк ва тижорат банкларининг барча бўғинларида ишлаётган мутахассислар, ҳатто талаба ва аспирантлар ҳам иштирок этиши кўзда тутилмоқда, — дейди Марказий банк раисининг ўринбосари, мазкур илмий кенгаш раҳбари, иқтисод фанлари доктори Ашур Қодиров. — Илмий кенгаш аъзолари семинарларда билдирилган фикр-мулоҳазаларни ўрганиб чиқиб, илмий-амалий жиҳатдан аҳамиятга моликларини Марказий банк бошқарувига тақдим этиб боради. Бундай таклифларни билдирганлар Бошқарув йиғилишларида қатнашиб, ўз фикрларини ҳимоя қилиши учун шароит яратилади.

Шунингдек, илмий кенгаш ўтказилажак семинарларда ўзининг ҳар томонлама чуқур билимини намойиш этган қатнашчиларнинг билим савиясини янада ошириши учун аниқ таклифлар тайёрлаб боради.

Булар ўз навбатида тизимда ёш кадрларни тайёрлаш ва жой-жойига қўйиш, тижорат банкларида раҳбар кадрлар захирасини такомиллаштиришга хизмат қилади.

А. ҲАЙДАРОВ.

Ўткир тиғ остида

ВИЖДОНИМ АЗОБЛАНМАСИН ДЕСАНГИЗ...

Мамлакатимизда Ўзбекистоннинг келажаги ҳисобланган ёш авлоднинг тарбияси, таълим олиши билан боғлиқ қатор ижтимоий дастурлар ишлаб чиқилиб, улар амалиётга татбиқ қилинмоқда. Ана шуларнинг орасида энг салмоқлиси Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур ҳисобланади. Бу дастурда таъкидланган мақсадларни амалга ошириш учун ҳукуматимиз давлат бюджетидан зарур маблағларни ўз вақтида ажратиб бермоқда.

Минг афсуслар бўлсинки, «Гуруч курмаксиз бўлмайди» деганларидек, халқ таълими соҳасида ўз хизмат вазифаларини суиистеъмол қилиб, давлат ғазнаси билан шахсий ҳамёнларини адаштириб, ҳеч иккиланмасдан келажагимиз бўлган ёшларнинг ҳақига хиёнат қилаётган нусхалар борлиги ачинарли ҳолдир.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Назорат-тафтиш бош бошқармасининг Бюджет интизомига риоя этилишини назорат қилиш бошқармаси ходимлари томонидан 1999 йил давомида текширилган ҳар бир халқ таълими муассасасининг деярли иккинчисида бюджет маблағларини суиистеъмол қилиш ҳолатлари аниқланди. Бу борада халқ таълими ходимларининг камомад ва ўғирликлар орқали етказган зарарлари эса жами 43,5 миллион сўмни ташкил этди.

Мана ўшалардан бир неча мисол. Бировнинг ҳақига хиёнат қилиш гуноҳ эканлиги маълум. Зеро, ўзгаларнинг ёрдамига муҳтож ногиронларнинг ҳақига хиёнат қилиш ундан-да гуноҳдир.

Ана шу ҳикматли гапларни Бухоро шаҳридаги карсоқовларга мўлжалланган 123-сонли махсус мактаб-интернатдаги айрим «саховатпеша»лар унутиб қўйишган кўринади. Гап шундаки, мактаб-интернатнинг 1998-1999 йилги хўжалик фаолияти элакдан ўтказилганда, ғазна ҳисоботлари ғазначи томонидан тузилиши лозим бўлса-да, улоқни ўзгага беришни эп кўрмайдиган бош ҳисобчи Абдулла Ҳотамов бу борада «ўзим хон, кўланкам майдон» қабилида иш тутган. 1999 йилнинг август-сентябр ойларида ходимларнинг имзоларини қалбакилаштириш, нақд пулларни ғазна ҳисоб-китобларидан харажатга чиқармаслик натижасида А. Ҳотамов 695 минг сўмни ўзлаштириб юборган.

Назаримизда, келтирилган мисол орқали газетхонлар А. Ҳотамовнинг «майда-чуйда» ишларга аралашмай, фақат катта-катта «ейиш»га одатланганлигини англашган бўлса ажабмас. 1998 йил ва 1999 йилнинг 9 ойи мобайнида бу «азамат» ҳисобхона ҳисоботларини чалкаштириб юргизиш оқибатида ходимларга иш ҳақи ва нафақалар тўлангач, пултўлов ҳужжатларидаги рақамларни сунъий равишда ўзгартириш, улардаги ходимларнинг имзоларини қалбакилаштириш, ҳужжатлардаги йиғиндиларни кўр-кўрона ошириб кўрсатиш натижасида салкам 1,5 миллион сўм нақд пулларни ғазна ҳисоботларидан асоссиз чиқариб, ўзлаштиришга улгурган.

Мактаб-интернатнинг бош ошпази Ш. Қозоқовнинг ҳам иштаҳаси ўпқон экан. Унинг фаолияти текширувдан ўтказилганда, озиқ-овқатлар ва моддий бойликларнинг камомади борлиги аниқланди. Шуниси ачинарлики, ана шу давр мобайнида на мактаб-интернатнинг эндиликда собиқ директори К. Ҳамроев ва на бошқа ходимлар бўлаётган ишларга бефарқ қарашган.

Энди гапни Навоийдан эшитинг. Навоий шаҳридаги педагогика билим юрти директори Э. Тўхмуродов, бош ҳисобчи М. Ҳамроева, шунингдек, ғазначи О. Файзиева, назаримизда, биргалашиб давлат маблағларини шахсий мақсадларда ўзлаштириш бўйича анча-мунча тажрибага эга кўринадилар. Аввалига мазкур ўқув масканининг бош ҳисобчиси ва ғазначиси талабаларга бериладиган стипендияларнинг 4 та ведомостини қалбакилаштириб, 250 минг сўм пулни «гум» қилганлар. 1999 йилнинг июн ойида эса улар яна ана шу йўл билан энди 417,5 минг сўмни «жиғилдон»га урганлар. «Еган саринг, егинг келар», деб бежиз айтишмаган-да.

«Қаҳрамонлар»имиз бюджет маблағларини ўғирлаш билан кифояланиб қолмаганлар. Бу «шоввоз»лар 275 нафар талабадан шартнома асосида ўқиш учун йиғилган 5,8 миллион сўм нақд пулдан муассаса ғазнасига бор-йўғи 2,2 миллион сўмни ўтказиб, қолган 3,7 миллион сўм нақд пулни «еб» юборишган.

Шуни таъкидлаш жоизки, Назорат-тафтиш бош бошқармаси томонидан аввалги йилларда ҳам ўтказилган тафтишлар давомида халқ таълими муассасаларида юқоридагига ўхшаш давлат маблағларини ўзлаштириш каби қонунбузарликлар аниқланганди.

Зикрилла Ҳабибуллаев ва Ҳамиджон Қаюмовлар Андижон шаҳар халқ таълими бўлимида моддий жавобгар шахс сифатида узоқ йиллар ишлашган. Мазкур ташкилотда раҳбарлар ўзгаришса ўзгаришдики, лекин бу икки моддий жавобгар шахс уларнинг ишонувчанлигидан фойдаланиб, турли хил ҳийла-найрангларни амалга ошириб келганлар. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Назорат-тафтиш бош бошқармаси ходимлари ташкилот фаолиятини тафтиш қилишгач, ана шу ҳийлалар очилиб қолди.

Мана, улардан айримлари. Ҳ. Қаюмов Андижон шаҳридаги «Н.Н.Н.» хусусий фирмасидан халқ таълими бўлимига қарашли мактаб ва болалар боғчаларига тарқатиш учун 431 минг сўмлик чинни пиёлалар харид қилган. Бўлимнинг «уддабурон» хўжалик мудири ўша тобда жиғилдони ҳақида қайғуриб, сотиб олинган пиёлалардан 4500 донасини Андижон шаҳридаги «Жаҳон бозори»да ҳар бир пиёланинг устига 3 сўмдан ҳақ олиб, сифатсиз пиёлаларга алмаштириб юборган ва у ҳаром йўллар билан топилган пуллар эвазига «ёниб» турган жиғилдонидаги «олов»ни босган.

Ҳ. Қаюмов ва З.Ҳабибуллаевнинг амалга оширган яна қатор найрангларидан мисоллар келтириш мумкин. Хусусан, 1997-1999 йиллар давомида, улар моддий-товар бойликларни мактаб ва болалар боғчалари хўжалик мудирларига ўтказмасдан, қалбаки юк хатларини тузиш, муассасаларнинг хўжалик мудирлари юк хатларига имзо қўйишгач, олинмаган моддий-товар бойликларни қўшиб ёзиш оқибатида салкам 212 минг сўмлик маблағни қонунсиз равишда харажатга чиқаришган, аниқроғи, чўнтакка урганлар. Шу билан бирга, тафтиш вақтида бу икки «шоввоз»нинг зиммасида 91 минг сўмдан зиёд моддий бойликлар камомади борлиги аниқланди.

Яна бир далил. Ҳ. Қаюмов Андижон вилояти «Таълим таъминот» бошқармасидан халқ таълими бўлимига қарашли мактаблардаги кам таъминланган оилалар фарзандларига бепул бериладиган қишки кийим-кечакларнинг катта миқдорини қабул қилиб, вақтинча сақлаш учун уларни шаҳар мактабларининг биридаги спорт залига жойлаштирган. Бир қанча вақт ўтмай, кийим-кечаклар сақланаётган спорт залидаги ёнғин оқибатида давлатга салкам 12 миллион сўм зарар келтирилди. Ёнғин оқибатларини аниқлаш тергов зиммасида, чунки сақлаш учун қўйилган кийим-кечаклардан 1301 таси, яъни 3 миллион сўмликдан зиёдининг етишмаслиги билиниб қолди.

Моддий жавобгар шахслар ўз йўлига, бироқ халқ таълими бўлимидаги раҳбарлар ҳам бюджет пулларини аниқ мақсадларга эмас, балки ўнгга-сўлга пала-партиш сарфлашгани ҳам текширув давомида аниқланди. Ота-оналар фарзандлари учун тўланган бадаллар ҳисобига йиғилган 350 минг сўм, шаҳар молия бўлими томонидан озиқ-овқат харажатлари учун ажратилган 500 минг сўмни собиқ раҳбар А. Абдураҳмонов юмшоқ жиҳозлар харид қилиш учун Андижондаги турли фирмаларга ўтказиб юборган.

Тан олиш керак, бундай ачинарли ҳолатлар бошқа жойларда ҳам учраб туради. Зеро, ҳар қандай «қинғир ишнинг қийиғи» эртами-кечми ошкор бўлиши аниқ. Юқорида келтирилган мисоллардаги «қаҳрамон»ларимиз ҳам ҳуқуқ-тартибот органлари олдидаги суриштирувларда бошларини хам қилиб, «сўнгги пушаймон, ўзимга душман» дейишмоқда. Ҳаёт ўз йўриғи билан давом этаверади. Лекин давлат маблағларига, ўзгаларнинг ҳақига кўз олайтирувчилар виждонлари олдида азобланишмасмикин, деган ўй-хаёллар бизга тинчлик бермайди. Бунга халқ таълими мутасаддилари нима дейишаркин?

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги матбуот хизмати.

ОЛТИНСОЙНИНГ ЯНГИ ЎЗАНЛАРИ

Саксон иккинчи йилда Олтинсойга туман мақоми берилди. Олтинсой тумани ҳар йили давлатга 60 минг тонналаб узум сотди. Пахтасию мевалари мўл бўлди. Шу билан ҳам олтинсойликларнинг косаси оқармади. Масалан, 90-йилга қадар бу ерда бирон қарич газ қувури ўтказилмаганди. Газ у ёқда турсин, ҳатто дурустроқ спорт ўйингоҳию ободроқ деҳқон бозори қурилмаганди. Раҳбару деҳқон — ҳамма узум ва пахта режаларининг изидан қува-қув қилиб кун ўтказарди.

Ислоҳот мевалари

Олтинсойда бугун манзара бошқачароқ. Мустақиллик бу туман аҳлининг ҳам онг-фикрини чархлади. Ишбилармонроқ, ташаббускорроқ қилиб қўйди. Ўз меҳнатларининг қадрини янгича мезонларга солиб баҳолашга ўргатди. Энг муҳими, бу ерда кучни бир ерга жамлаб, мақсадга аҳил бўлиб интилиш шаклланди. Бу ишни раис қилиб берсин, ҳоким қилиб берсин деб қўша-қўша ариза ёзишнинг ўрнига одамларнинг ўзлари белни маҳкам боғладилар. Маҳалла фаоллари билан маслаҳатни бир жойга қўйдилар. Маҳаллалар ўз навбатида давлат идоралари, хусусий фирмалар билан ҳамкорлик қилдилар.

Ишонсангиз, мана, 1999 йилда Олтинсойнинг қишлоқларида 60 километр узунликда газ тармоғи қурилган бўлса, шунинг 95 фоизи ички имкониятлар ҳисобидан амалга оширилди. Бундан икки йил аввал тумандаги ҳар икки юз хонадондан биттасида газ ёнган бўлса, ҳозир ҳар юз хонадондан йигирматаси табиий оловдан баҳраманд. Мўминкул, Обшир, Жобу сингари узоқ тоғ қишлоқларининг одамлари «шўролар даврида газ ҳатто тушимизга кирмаган, бизга газ келгач, энди ўзимизни гўё шаҳри азимларда яшаётгандай сезаяпмиз», демоқдалар...

Улуғбек номли жамоа хўжалиги бултур ҳар гектар токзордан 70 центнердан узум олди. Олдинги йилдагидан ялпи ҳосилни икки баробар кўпайтирди. Ва хазиналарига пул туша бошлаганидан сўнг ҳосилни ҳашарот еб кетди, дарахтни совуқ урди, деган баҳоналар ғирт беҳудалигини англагандай бўлдилар.

Бугун уларнинг қўллари узун. Қадамлари йирик. Йил бошидан янги газ тармоғи қурилиши учун 12 миллион сўм пул ўтказдилар. Бошқа ободончилик ишларини қилаяптилар. Қўшни хўжаликларда ҳам шунга ўхшаш ташаббуслар кўзга ташланмоқда.

Туман ҳокими муовини Музаффар Қаршиевнинг айтишича, 2005 йилга қадар Олтинсой аҳолини газ ва сув билан таъминлаш бўйича илғор туманлар даражасига чиқиб олади. Туманда ҳамон қолоқ соҳа ҳисобланиб келинаётган маиший ва пуллик хизмат кўрсатиш жабҳалари тубдан яхшиланади. Узумни, мевани қайта ишлаш саноати қуввати икки баробар оширилади.

Олтинсой энди янгича ўзанлар билан оқади.

О. УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МЕРИДИАН

КОНГО:
ЯНГИ ТАШАББУС, ЯНГИ ЛОЙИҲА

Собиқ Иттифоқ даврида Сибир дарёлари сувини Ўрта Осиёга оқизиш ғояси илгари сурилган эди. Бироқ бу ғоя ўша вақтдаёқ гўрга тиқилди. Аниқроғи, унинг ҳаётга жорий қилиниши ҳар хил важ билан кун тартибидан олиб ташланди. Энди худди шу хилдаги ғоя африкаликларни жиддий қизиқтириб қолди.

Конго Демократик Республикаси пойтахти Киншасидан маълум қилинишича, Конго дарёсини «қора қитъа»нинг жанубий ҳудудларига, ҳатто Яқин Шарққа олиб келиш лойиҳаси устида иш бошлаб юборилди. Уларнинг фикрича, Анголадан Намибиягача бир минг километр келади. Лойиҳа ташаббускорларини эса бу «яқинлик» қўрқитаётгани йўқ. Яқин Шарққача бўлган масофа эса ундан икки баравар узоқ. Бироқ мазкур ғоя муваффақият билан ҳаётга жорий қилинса, у «аср лойиҳаси» сифатида тарихда қолади. Конгонинг «Уэстерн трейд корпорейшн» ҳамда АҚШнинг «Сэфайэ экуэ корпорейшн» компаниялари иштирокида ташкил этилган қўшма корхона Порт-Судандан Яқин Шарққача ва Окаванго делтаси бўйлаб Африка жанубигача қувур тортиб келишни мўлжалламоқда. Мазкур лойиҳа «Соломон пайплайнз» деб номланадиган бўлди. Ҳатто, Конго Демократик Республикаси ҳукумати мазкур компанияларга қувур ётқизиш ҳуқуқини берганини эълон қилди. Шундай қилиб, мазкур лойиҳа амалга оширилса, сайёрамиздаги икки қирғоқ ҳудудлари сув билан таъминланади.

Конго дарёсининг Яқин Шарққа келтирилиши эса биринчи навбатда Исроил учун фойдалидир. Чунки, Исроил Сурияга Жўлон тепаликларини қайтариб бергандан кейин ўз эҳтиёжи учун ишлатилаётган 40 фоиз сув заҳираларидан маҳрум бўлади. Конго дарёсидан қувурлар орқали келтирилган сув эса айнан, ушбу муаммони бартараф қилиш учун қўл келади. Сув қувурининг сиғими дастлаб 25 кубметрни ташкил этса, қурилиш ниҳоясига етгандан кейин бу миқдор 200 кубметрга етказилади.

Маълумки, Африка дунёдаги сув танқис минтақа ҳисобланади. Мутахассисларнинг таъкидлашича, кейинги 25 йил давомида «қора қитъа»да рўй бериши мумкин бўлган урушлар ҳам айнан чучук сув заҳиралари учун бўлиши кўзда тутилган экан. Зеро, сув — бу ҳаёт, халқларнинг фаровонлигини таъминловчи асосий унсурлардан биридир. Шу боис мазкур лойиҳа нафақат Конго Демократик Республикаси, балки Африканинг бошқа кўплаб мамлакатлари томонидан қўллаб-қувватланса, ажаб эмас.

Кўркам биноларни шаҳарнинг кўрки, юзи дейишади. Бу гапда жон бор. Уларни кўриб, дилингиз яйраши, кўзингиз қувониши, табиий. Сиз суратда кўриб турган гўзал бинолар ҳам Германия ҳуснига-ҳусн қўшиб, кишиларнинг чинакам ҳайратига сабаб бўлмоқда.

ДАРАКЛАРДАН БИР ЧИМДИМ

РОССИЯДА НИМА ГАП?

Маълумки, Россия Федерацияси Президенти вазифасини бажарувчи Владимир Путин Грознийни назоратга олиш борасидаги ҳарбий операция муваффақиятли якунланганлигини айтган эди. Интернет хабарларига қараганда, куни кеча Россия қўшинлари Шами-Юрт, Закир-Юрт ва Катир-Юрт қишлоқларини ҳам Грознийни тарк этиб, жойлашиб олган террорчилардан озод қилган.

Айни кунларда террорчилар Веденск, Итум-Калинск ва Шатой районларида жанглари давом эттирмоқда. Улар Веденск ва Арғун дарараларидаги Сержень-Юрт ва Дуба-Юрт аҳоли пунктларини эгаллаб турибдилар. Ҳозирда Верхотой тоғли қишлоғида қақшатқич жанглар кетмоқда.

Россия ҳукуматининг Чечнистондаги вакили Николай Кошман озод этилган Грознийни тиклаш учун маблағ йўқлиги боис, Чеченистоннинг бош шаҳри вақтинчалик Гудермес бўлишини маълум қилган.

* * *

Куни кеча Россия оммавий ахборот воситалари яна бир хабарни тарқатди. Унда айтилишича, шу йилнинг 8 феврал тонгида Хабаровскнинг Артемовск кўчасидаги 136-уйда газ қувурининг ёрилиши оқибатида кучли портлаш содир бўлган. Натижада 11 нафар киши ҳалок бўлган. Бир нафар аёл эса юқори даражадаги куйиш оқибатида шифохонада вафот этган. Шу кунларда портлашдан жароҳатланганларга тиббий ёрдам кўрсатилмоқда, деб хабар беради «Труд» газетаси.

САЙЛОВЛАР АРАФАСИДА

Норвегия ҳукумати мамлакатнинг 2001-2002 йилларда БМТ Хавфсизлик кенгашининг аъзоси бўлиш борасида қўллаб тадбирлар ўтказмоқда. Бу борада яқинда ташқи ишлар вазири Кнут Воллебекнинг Кариб денгизи ҳавзасидаги давлатларга сафарга чиққан бўлса, бир неча кундан сўнг Бош вазир Хел Магне Бунневикнинг Африка давлатлари бўйлаб расмий ташрифлари бошланади. Асосий мақсад, ўзаро алоқаларни ривожлантириш ҳамда Норвегиянинг номзодини қўллаб-қувватлашга чақиришдир. К.Воллебек шу мақсадда январ ойи бошида Таиланд, Ҳиндистон, Непал, Бутан ҳамда Шри-Ланкада ҳам бўлган эди.

БМТ Хавфсизлик кенгашидаги икки ўринга Ғарбдан тўрт мамлакат — Италия, Ирландия, Туркия ҳамда Норвегия даъвогарлик қилмоқда. Сайлов жорий йилнинг кузида бўлади.

АҚШ президенти Билл Клинтоннинг рафиқаси Ҳиллари Клинтон Нью-Йорк штатидан АҚШ конгресси сенатида ўз номзодини кўрсатиши ҳақида расмий эълон қилди.

* * *

Мексикадаги йирик олий ўқув юртида 9,5 ойдан буён давом этаётган иш ташлаш ниҳоясига етди. Ҳукумат университет биносини эгаллаб олган намойишчиларни куч ишлатиб ҳайдаб чиқарди.

* * *

Венесуэла президенти Уго Чевес яқинда тошқин туфайли бошпанасиз қолган фуқаролар учун шаҳарлар қуриш режасини маълум қилди.

* * *

Вьетнамда ой тақвими бўйича янги йил — Тэт кирди. Осиёнинг кўплаб мамлакатларидагидек, янги йил аждарҳо йили ҳисобланади. Янги йил байрами баҳор фаслининг бошланишини билдириб, у тўрт кун давом этади.

* * *

«Қор одам» Австралияда пайдо бўлди. Ҳатто, уни ушлаган кишига 10 минг доллар ваъда қилинди. Маҳаллий аҳоли «Қор одам»ни Гаянда шаҳарчаси яқинида дарё бўйида кўрган эмиш.

* * *

Бразилияда шахсий автомобилларни ўғирлаб кетиш авжига чиқмоқда. Ҳатто, мамлакат президенти Фернанда Энрики Кардозу хонадонига тегишли машина ҳам икки марта ўғирлаб кетилди. Икки дафъа ҳам барча полициячилар оёққа турғазилиб, машина эгасига қайтарилган.

* * *

«Хьюман райтс уотч» ҳуқуқни ҳимоя қилиш халқаро ташкилотининг маълум қилишича, ўтган йили НАТОнинг Югославияга уюштирган ҳарбий тадбири натижасида 500 нафар тинч аҳоли ҳалок бўлган.

* * *

Замбияда илк бор авиация кўргазмаси очилди. Унда Замбия, Танзания, Жанубий Африка Республикаси ва бошқа Жанубий Африка ривожланиш ассоциациясига кирувчи мамлакатлар компанияларида ишлаб чиқарилган самёлётлар, йўловчи ташиш ва спорт самолётлари намойиш қилинмоқда.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди.

НАМАНГАН УНИВЕРСИАДАГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Наманган вилоятида энг яхши спорт иншоотларини таъмирлаш ва уларни техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш ишлари авж олди. Бу ерда май ойининг охири ва июн ойининг бошида анъанавий Универсиада — 2000 мусобақасининг якуний босқичи ўтказилиши режалаштирилган. Ўзбекистон олий ўқув юртларининг талабалари ва аспирантлари иштирок этадиган мазкур мусобақа ҳар йили ўтказилади. Бу галги олимпиадада уч мингдан зиёд спортчи иштирок этади.

Мусобақалар спортнинг 13 та энг оммавий тури — футбол, волейбол, баскетбол, бокс, сузиш, катта теннис ва стол тенниси, енгил атлетика, гандбол, шахмат, эркин ва грек-юнон кураши, кураш бўйича ўтказилади. "Универсиада" доирасидаги мусобақалар ёшлар ўртасида спортнинг бу турларини оммалаштириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, халқаро мусобақаларда иштирок этиш учун энг кучли спортчиларни танлашга йўналтирилган.

Универсиада уч босқичдан иборат: алоҳида олий ўқув юртлари факультетлари ўртасида, сўнгра вилоят олий ўқув юртлари ўртасида ва учинчи босқичда — иккинчи босқич ғолиблари ўртасида ўтказилади.

— Универсиада — 2000 мусобақаси иштирокчиларининг кўпчилиги — Наманган Давлат университети вакилларидир,— дейди ифтихор билан шу олий ўқув юртининг ректори, Олий Мажлис депутати Турсунбой Файзуллаев. — Икки босқичда бизнинг талабаларимиз спортнинг 10 тури бўйича ғолиб, деб топилди. Спорт билан шуғулланиш учун яхши базамиз бор, қизларимиз футбол жамоаси ҳам ташкил этилган. Жисмоний тарбия факультети талабалари жахонамизнинг асосини ташкил этади. Бироқ, улар орасида бўлажак математиклар, филологлар, биологлар, ҳуқуқшунослар ҳам бор.

Спорт иншоотларини таъмирлаш ва жиҳозлаш ишларида корхона ва ташкилотлар ёрдам бермоқда. Ишларни мувофиқлаштириш учун иштирокчиларни жойлаштириш, уларга маиший ва тиббий хизмат кўрсатиш, маданий тадбирлар уюштириш билан шуғулланадиган ташкилий қўмита тузилди. МДҲ давлатлари олий ўқув юртларидан ҳам спортчилар ташриф буюриши кутилмоқда. Қисқача айтганда, улкан спорт байрамига тайёргарлик ишлари жадал бормоқда. Универсиаданинг бўлажак иштирокчилари нафақат Наманганнинг гўзал қиёфаси билан, балки спортдаги ютуқлари ва анъаналари билан ҳам яқиндан танишиш имкониятига эга бўлади.

Н. ХЎЖАЕВА,
ЎзА мухбири

Эл аро «кариси бор уйнинг париси бор», — деган нақл юради. Мабодо Андижон томонларга йўлингиз тушиб, Боғишамол даҳасида бўлиш насиб этса, «Янги ҳаёт» маҳалласида истиқомат қилаётган пиру бадавлат отахон Абдурауф Асқаровнинг суҳбатини олинг. Ана шунда бу ҳикматнинг аса мазмунини топгандек бўласиз. 106 ёшли бу отахон турли долғали даврларни бошидан кечирган бўлса-да, айни пайтда жуда тетик — боғ оралаб толмайди. Шу боис ҳам хоҳ кузнинг сўнгги кунларида, хоҳ қишнинг қарчиллама дамларида отанинг уйида меҳмон бўлсангиз у киши сизни сархил мевалар билан сийлайди. Бундай кишиларнинг дуосини олган инсонлар эса жуда узоқ яшайдилар.

СУРАТДА: Абдурауф ота Асқаров.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

«Халқ сўзи» фуқаролар хизматида

МАСАЛА ҲАЛ ҚИЛИНАДИ

Андижон вилоятининг Асака шаҳрида истиқомат қилувчи фуқаро Р. Тошканов таҳририятга мактуб йўллаганди. Унда муаллиф мол бозоридаги тартибсизликлар, ободонлаштириш борасидаги камчиликларни кўрсатиб, бу мол бозорими ёки лой бозорими, деган куйинчак саволни ўртага ташлаганди.

Ушбу муаммони кўриб чиқиб, тегишли тадбирлар белгилаш масаласи шаҳар ҳокимлигига ҳавола этилганди. Асака шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари жаноб Б. Иминовдан жавоб мактуби олинди. Унда айтилишича, шикоят хатида кўтарилган масалалар ҳокимлик томонидан атрофлича ўрганиб чиқилган. Муаллифнинг хатда баён қилган фикрлари таҳлил қилинди. Хатда кўрсатилган ҳолатларни бартараф этиш мақсадида тегишли тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Унда бозор майдонига янгидан асфальт ётқизиш, озиқ-овқат маҳсулотлари савдоси билан шуғулланувчиларга шарт-шароитлар яратиш, бозорга келувчи фуқаролар учун шароитларни яхшилаш назарда тутилган.

Бозор майдонига асфальт ётқизиш ишлари шу йилнинг март ойидан бошланиши, бозорнинг устини ёпиш ишлари эса молиялаштириш масаласи ҳал бўлганидан кейин амалга оширилиши режалаштирилди.

Бозордаги молиявий ва санитария ҳолатларидаги нуқсонларни бартараф этиш ва мазкур масалаларни назоратга олиш шаҳар санитария-эпидемиология станцияси ва давлат солиқ инспекцияси раҳбарлари зиммасига юклатилди.

Мазкур шикоят хатида баён қилинган масалани ижобий ҳал қилиш ишларини шаҳар ҳокимлиги ўз назоратига олди.

Янги нашр

МУАЛЛИМЛАР «УСТОЗ»И

Фарғона вилоятидаги нашрлар сони яна биттага кўпайди. Вилоят халқ таълими бошқармаси ҳомийлигида нашр этилаётган «Устоз» журналининг нишона сони ўқувчилар қўлига тегди.

Айни пайтда вилоятда «Устоз» телевидениеси, «Устоз» газетаси фаолият кўрсатяпти. Талабчан муштарий қўшимча нашрнинг нима ҳожати бор, деган ўринли савол бериши табиий. Янги нашрнинг бош йўналиши, мақсади Юртбошимиз раҳнамолиги ва ташаббуси билан яратилган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва «Таълим тўғрисида»ги Қонундан келиб чиққан вазифалар, талабларни бажаришда халқ таълими соҳасида ишловчи мутахассислар, ўқитувчилар, услубчиларга амалий ёрдам бериш, йўл-йўриқлар кўрсатиш, энг муҳими яқин масалаҳатгўй, ҳамроҳ бўлиб қолиш. Шунингдек, ойномада таълим, тарбия соҳасидаги илғор тажрибалар, методик тавсиялар, маънавий ва маърифий мақолалар бериб борилиши кўзда тутилган.

Нишона сони 2000 нусхада чоп этилган журнал саҳифаларидан кўплаб мавзулардаги мақолалар ўрин олган. Бу мақолалар, илмий-услубий тавсиялар халқ таълимини янада яхшилаш йўлида хизмат қилиши, шубҳасиз.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

"Let's study in Japan!"

HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT SCHOLARSHIP
(2000-2001)
under the Grant Aid Program by the Government of Japan

Ministry of Higher and Secondary Specialized Education with the Collaboration of Japan International Cooperation Center (JICE) under the Grant Aid Program by the Government of Japan offers the scholarships to the young people in Uzbekistan in order to provide opportunities for academic research at Japanese higher educational institutions. The Program targets researchers, young government officers, business people and others with the potential to play leadership roles in their specialities after their return to Uzbekistan so that they can contribute more effectively to the development of Uzbekistan.

1. Qualification and Requirements for Applicants
(1) Nationality: Applicants must be citizens of the Republic of Uzbekistan
(2) Age: Less than thirty-five(35) years old (as of 1st, January,2000)
(3) Number to be dispatched: at most twenty(20) persons
(4) Academic background: Higher Education graduates (or those who will complete to get credits necessary for their graduation from a university or an institute by the end of July 2000)
(5) Language skill: Very fluent in English and/or Japanese (for example: TOEFL score, more than 500)
(6) No applicants who are currently receiving (or is scheduled to receive) another scholarship shall be eligible for selection as a student.

2. Study field in Japan and its degree
(1) Study field:
a) Management (Public Administration, Business Administration)
b) Economic and Finance
c) Law
Therefore, applicants who graduated with an excellent academic record in subjects as Management, Economic, Finance and Law will be preferable.
(2) Degree to be obtained: Master's degree
(3) Language of the Master's degree: Japanese or English

3. Tentative Schedule of the Program
(1) Time of commencement of preparatory training (Japanese language) in Tashkent basically at night: May, 2000
(2) Time of leaving for Japan: around August, 2000

4. Application procedure
Applicants should submit the designated "Application Form" accompanied with necessary documents (e.g. academic record and graduation certificate of your university). The Application Form will be available at the place described below from 14th February on coming Monday(not Today).

1. Tashkent State University
2. Universityof World Economy and Diplomacy
3. Tashkent State Institute of Law
4. Tashkent State Universityof Economics
5. Tashkent State Institute of Oriental Studies
6. Tashkent Institute of Finance
7. Tashkent State Technical University
8. Andijan State University
9. Bukhara State University
10. Gulistan State University
11. Jizzah Politechnical Institute
12. Karakalpak State University
13. Karshi State University
14. Namangan State University
15. Samarkand State University
16. Samarkand Cooperative Institute
17. Termiz State University
18. Fergana Politechnical University
19. NavoiyState Mining Institute
20. Urgench State University under the name of Al-Khorazmiy

5. The place to submit application form
Applicant shall bring his/her application form to a university or an institute that he/she got application form. Also JICE's P.O.Box in Tashkent will be available.

6. Application deadline : 10th March 2000
Applications received after 10th March 2000 will not be considered.

Reference Telephone (available only from Monday to Friday. 14:00 to 17:00 until 9th March 2000) 139-1691, 139-1271 (Ministry of Higher and Secondary Specialized Education)
(We may not answer the details of scholarships itself, the selection criteria and so on).

2549

Камолиддин Беҳзод таваллудининг 545 йиллигига

БИР ДУНЁ МЎЪЖИЗАЛАР

Ўзбекистон Бадиий академиясининг раиси Турсунали Қўзиев билан суҳбат

— XIV-XV асрлар ўзбек халқи тарихининг олтин саҳифаларидан ҳисобланади. Давлат тепасига Амир Темур келгандан кейинги тарихий муҳит туфайли Алишер Навоий, Мирзо Улуғбек, Абдураҳмон Жомий, Камолиддин Беҳзод сингари кўплаб буюк олимлар, файласуфлар, шоирлар, рассомлар ва санъаткорлар етишиб чиқди. Биз ўзининг гўзал асарлари билан Навоий меҳрини қозонган рассом Камолиддин Беҳзод яратган мерос ҳақида суҳбатлашсак.

— Жуда яхши. Биз бугун буюк истеъдод эгаси Камолиддин Беҳзоднинг маънавий хазинасига мурожаат қилар эканмиз, халқимизнинг кўнгил орзулари мустақилликнинг илк қадамлариданоқ рўёбга чиқаётганлигига яна бир карра амин бўламиз. Вазирлар Маҳкамаси 1997 йил 23 декабрда "Буюк мусаввир Камолиддин Беҳзод таваллудининг 545 йиллигини нишонлаш тўғрисида" қарор қабул қилганлиги ана шу изчил олиб борилаётган тадбирларнинг давомидир.

Камолиддин Беҳзод даҳосига, ижодиётига мурожаат қилишимиз бежиз эмас. Шарқ миниатюра мактаблари орасида етакчи ва ўзига хос бетакрор мактаб яратган буюк рассом ҳаёти ва фаолиятини ўрганиш бугунги кунда ўзлигини қайта тиклаётган халқ учун ҳар қачонгидан ҳам муҳимроқ аҳамият касб этмоқда.

Камолиддин Беҳзоднинг нафақат Туронзамин халқлари маданияти, балки жаҳон халқлари санъати равнақига қўшган улкан ҳиссасини ҳам алоҳида таъкидлаш ўринлидир.

Ўзбек халқи азалдан тасвирий санъатга меҳри кучли, санъатпарвар, санъатсевар халқдир. Оташпарастлик, Будда дини даврларида яратилган муҳташам саройлар деворидаги улкан суратлар (Варахша, Панжикент, Сополтепа, Қоратепа, Болаликтепа суратлари тош ва сопол ҳайкаллар инсоният цивилизациясининг илк саҳифаларидан, аждодларимиз тасвирий санъатнинг жаҳонда мавжуд барча турларида энг мукаммал асарлар, обидалар яратганликларидан гувоҳлик бериб турибди. Ислом дини даврида нафис санъат турлари кўпроқ қўлёзма китоблар, алоҳида муроққалар (альбомлар) тарзида намоён бўла бошлади. Бу бежиз эмасди, чунки қоғоз, китоб кўпайди, халқимизнинг саводхонлиги ўша давр учун энг юқори даражага кўтарилди.

Шарқда, хусусан, Мовароуннаҳрда, Хуросонда қўлёзмаларни зийнатлаш, миниатюра билан безатиш Навоий даврида энг юқори чўққига кўтарилди десак, янглишмаймиз. Бунинг тарихий сабаблари бор, албатта.

Соҳибқирон Амир Темур давридаёқ маданиятга, илм-фанга, санъатга катта эътибор берилганлиги тарихдан маълум. Шу боисдан ҳам бу даврда яратилган қўлёзма асарлар, ижод қилган олиму фозиллар олдинги XI-XIII асрларга нисбатан бир неча марта кўпдир. Навоий замонига келиб шоирлар, тарихчилар, олимлар ижоди яна ҳам гуркираб ўсди. Шу боис ҳам улар яратган қўлёзмаларни зийнатлаш, безатиш, расмлар билан бойитишга эҳтиёж ҳар қачонгидан ҳам кўра ошиб борди. Ана шундай даврда тарих саҳнасида Камолиддин Беҳзод шахси пайдо бўлди. Унинг рассом сифатида шаклланиши давр тақозоси эканлиги билан бир қаторда Алишер Навоий сингари улуғ шоир ва мутафаккир, ажойиб давлат арбобининг ҳам самарали фаолияти, хизмати билан ҳам боғлиқдир.

— Шу ўринда Камолиддин Беҳзоднинг туғилган жойи, рассом бўлиб етишишига сабабчи бўлган омиллар ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз.

— Ўша даврдаги ном билан айтганда, "аср нодири, мусаввирлар пешвоси" Беҳзод ижодкор сифатида жуда мураккаб йўлни босиб ўтди. У ўзининг зиддиятларга тўла, аммо мазмунли ҳаёти мобайнида Султон Ҳусайн Бойқаро (1460-1506), Шайбонийхон (1501), Шоҳ Исмоил Сафавий (1501-1524), Шоҳ Тухмасп (1524-1576) сингари тўртта ҳукмрон қўл остида ижод қилди. Ижодининг асосий қисми Темурийлар сулоласининг маданий пойтахтларидан бири Ҳиротда ўтиб, маълум пайт Сафавийлар сулоласи таклифига биноан Табризда яшаб асарлар яратди.

Камолиддин Беҳзод ижоди ва ҳаётининг таниқли тадқиқотчиси Н. Норқуловнинг узоқ йиллар давомидаги тадқиқоти натижасидаги хулосасига кўра, Камолиддин Беҳзод Самарқандда туғилган. Ҳозиргача Камолиддин Беҳзод 1455 йилда Ҳиротда ҳунарманд оиласида таваллуд топган деб келинади. Ҳирот ўша даврда ҳунармандчилик тараққий топган Шарқнинг энг гўзал шаҳарларидан бири, эди. Беҳзод ота-онасидан эрта ажраган. Уни Ҳиротдаги машҳур мусаввир, салтанат кутубхонасининг бошлиғи Мироқ Наққош ўз тарбиясига олади. Султон Ҳусайн подшоҳлиги даврида китобат санъати Алишер Навоий бошчилигида гуллаб-яшнаётган бир пайтда Беҳзод ҳам ўзининг илк ижодини бошлади. Худди шу пайтда у буюк шоир ва улуғ вазир Алишер Навоий билан танишди. Абдураҳмон Жомий билан яқин муносабатда бўлди.

Мироқ Наққош "Машҳур қирқ санъаткор" анжуманига раҳбарлик қилиб, Нигористон (Санъат академияси) ишларини йўлга қўйганлиги Беҳзод ижодига катта таъсир кўрсатди.

Машҳур инглиз шарқшуноси Эдвард Браун шундай деб ёзган эди: "Ўша замонда жуда катта шуҳрат қозонган Беҳзод ва Шоҳ Музаффар сингари атоқли наққошлар, шубҳасиз, Мир Алишер Навоийнинг қўллаб-қувватлаши натижасида камолотга эришдилар".

Камолиддин Беҳзод машҳур ҳаттот Султон Али Машҳадий билан танишади, у билан ҳамкорлик қилади. Абдураҳмон Жомий ҳузурига бориб туради. Унинг меҳнатсеварлиги, истеъдоди, заҳматкашлиги Алишер Навоийга етиб боргач, Беҳзодни ҳузурига чақириб, сарой ишига жалб этади. Султон Ҳусайн Мирзога таништиради. Ҳукмдор унга ўзининг боғида ижодхона қурдириб, барча шарт-шароитларни муҳайё қилади.

1547 йилда Ҳусайн Бойқаро уни Ҳиротдаги салтанат кутубхонасига бошлиқ этиб тайинлайди. Беҳзод энди нафақат Ҳиротда, балки бутун Хуросонда донг таратади, бу ердаги барча наққошлар, мусаввирларга бош бўлади. Худди мана шу даврда Беҳзоднинг энг сара асарлари яратилди, Шарафиддин Али Яздийнинг "Зафарнома"сига ишланган туркум асарлар, Ҳирот султони Ҳусайн Бойқаронинг мажлислари тасвир этилган муроққа (альбом) Абдураҳмон Жомийнинг "Саломон ва Ибсол" асарига ишланган расмлар, Ҳиротдаги "Боғи Беҳишт" тасвири, Темур тарихи муроққаси (альбоми), Саъдийнинг "Бўстон ва Гулистон" асарларига ишланган расмлар, "Масжид ичидаги мунозара" сингари юзлаб гўзал ижод намуналари дунёга келди.

Темурийлар салтанатининг емирилиб бориши, 1492 йилда Абдураҳмон Жомийнинг, сўнг Алишер Навоийнинг 1501 йилда вафот этиши Беҳзодга қаттиқ таъсир қилди. Темурийларнинг сўнгги вакилларидан Ҳусайн Бойқаронинг ўлими унинг ўғиллари Бадиуззамон ва Музаффариддинларнинг ўзаро низолари, салтанат ҳалокати мусаввир учун катта фожиа бўлди.

1507 йилда Шайбонийхон Ҳирот тахтини қўлга киритгач, Беҳзод Ҳиротда, Шайбонийхон саройида ўз ижодий фаолиятини давом эттирди. Шайбонийхон ҳам унинг нодир истеъдодини юқори қадрлаб, барча шарт-шароитни яратиб беради. Ўша даврда Беҳзод яратган Шайбонийхон тасвири жаҳон тасвирий санъатида портрет жанрининг энг гўзал намуналаридан ҳисобланади.

— Ана шу суратда Беҳзод Шайбонийхонни атайлаб қизил фонда тасвирлагани ҳақида сўзлашади. Ва буни мусаввирнинг Шайбонийхонга бошида бўлган муносабатининг нозик ишораси деб баҳолашади.

— Албатта, рассом ўзининг дил сўзларини бўёқлар орқали ифода этади. Бу ижодкорнинг катта истеъдодидан дарак беради. Бироқ Беҳзод нотинч замонларда яшаб ижод этди. Сиз айтган фикрда жон бор.

Эрондаги Сафавийлар подшолиги Шайбонийлар салтанатига уруш очиб, 1510 йилда Ҳиротни ўз тасарруфига ўтказди. Шайбонийхон Марв яқинидаги Тоҳирободда бўлган жангда шаҳид бўлди.

Шоҳ Исмоил Сафавий Ҳиротнинг кўзга кўринган ҳунармандлари, наққошлари, ҳаттотлари билан бир қаторда Беҳзодни ҳам Табризга, ўз саройига олиб кетди. У ерда мусаввирга барча шарт-шароитларни яратиб берди. Ҳиротда миллий ўзбек миниатюра мактабини яратган рассом тарих зайли билан Табриз нафис санъат мактабига ҳам, қолаверса, ундан кейинги Эрон тасвирий санъати ривожини таъминловчи мактабга ҳам асос солди.

Шундай қилиб, Беҳзод 1506 йилдан бошлаб Табризда ижод қилади. У Табриздаги салтанат кутубхонасининг бошлиғи лавозимида ишлайди. Бу ўша давр нуқтаи назаридан қаралганда, энг олий мартабалардан саналган, ғоят масъулиятли вазифа ҳисобланар эди. Беҳзод Табризда яшаб ижод этар экан, бир дам ҳам ўз Ватанини, ўз шаҳри Ҳиротни унутмади, вақти-вақти билан бориб турди.

Беҳзод Табризда Султон Муҳаммад, Оқо Мирак, Мир Саид Али сингари турли жойлардан келган мусаввирларга раҳнамолик қилди. Хусусан, у Термизда туғилиб ўсган Мир Саид Алига ўз маҳорати ва сир-асрорларини аямас, бирга ҳамкорлик қилар эди.Улар ўз навбатида, Беҳзод вафотидан сўнг, XVI асрда Шарқнинг машҳур шаҳарлари — Табриз, Қобул, Деҳли, Бухорода устоз анъаналарини муваффақият билан давом эттиришди, натижада ўзбек миниатюра мактаби таъсирида янги-янги мактаблар яратилди.

1524 йилда Табриз султони Шоҳ Исмоил Сафавий вафот этиб, тахт унинг ўғли ёш шаҳзода Тухмасп қўлига ўтди. Беҳзод ёш шаҳзодага ҳам болалик чоғларидаёқ рассомлик санъатидан сабоқ берган, унинг дунёқарашини шакллантиришда ўзининг бевосита таъсирини ўтказган эди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Беҳзод ўша даврдаги Эрон рассомлари, наққошларига бошчилик қилиб, улар ижодига катта таъсир кўрсатган, сарой ва халқ орасида катта эътибор ва обрўга эга бўлган. Атоқли санъаткор йиллар синовида тобланиб, ёши бир жойга бориб қолганда ҳам ижод қилишдан тўхтамади. Унинг севимли шогирдларидан бири — синглисининг ўғли, атоқли ҳаттот Рустам Али Ҳиротда оғирлашиб қолади. Бу хабарни эшитган Беҳзод Ҳиротга ошиқади. Аммо севимли шогирдини кўриш насиб этмайди, у оламдан ўтган эди. Бундан қаттиқ таъсирланган буюк санъаткор оғир касал бўлиб қолади ва Ҳиротда 1537 йилда вафот этади. Уни бутун Ҳирот аҳли охирги йўлга кузатадилар. Устоз Беҳзодни Ҳирот ёнидаги Кўҳи Мухтор тоғининг этагида жойлашган катта қабристонга, шогирди Рустам Али ёнига дафн этишади.

— Беҳзод асарлари ҳақида сўз кетганда унинг баъзилари атоқли санъаткорнинг шогирдлари Қосим Али Султон Муҳаммад, Оқо Мирак, Маҳмуд Музаҳҳиб сингари ўнлаб шогирдларига нисбат берилиб, алмашиб кетиш ҳоллари айтилган. Айрим асарлар хусусида тўхталиб, улар ҳақида қисқача маълумот берсангиз?

—Шарафиддин Али Яздийнинг "Зафарнома"си 1455 йилда ёзилган бўлсада, уни 1467 йилда машҳур ҳаттот Султон Али Машҳадий қайта кўчирган. Ҳумоюн саройига олиб кетилган. У бир неча йил Акбаршоҳ саройида энг ноёб китоб сифатида сақланган. Сўнг Нодиршоҳ қимматбаҳо ўлжа сифатида Эронга олиб келади.

Ҳирот султони Ҳусайн Бойқаронинг мажлислари тасвир этилган муроққа (альбом) унинг Ҳиротдаги кутубхонаси учун махсус тайёрланган эди. Ундаги 40 дан ортиқ гўзал миниатюраларнинг барчаси Камолиддин Беҳзод мўйқаламига мансуб.

Амир Хисрав Деҳлавийнинг "Хамса"сига ишланган 33 та суратнинг ҳаммаси Ҳиротдаги Камолиддин Беҳзод бошлиқ "Нигористон" (Санъат академияси)да Беҳзод ва унинг шогирдлари томонидан яратилган. Ушбу асар Берлиндаги Миллий кутубхонада сақланмоқда.

1537 йилда Козим исмли санъаткор Табризда ўз давридаги энг нафис тасвирий санъат намуналарини тўплаб, алоҳида бир альбом (муроққа) қилади ва уни Сафавийлар сулоласининг ёш подшоси Шоҳ Тухмаспга совға қилади. Ўша альбомдаги миниатюралар орасида Беҳзоднинг "Зуҳад тасвири" асари ҳам мавжуд.

Султон Ҳусайн Бойқаро тасвирининг асл нусхаси эса швед санъатшунос олими Ф. Р. Мартиннинг шахсий коллекциясида сақланаётир.

"Туялар жанги" асари Камолиддин Беҳзод томонидан 1525 йилда Табризда яратилган. Бу пайтда буюк наққошнинг ёши 70 дан ошиб қолганига қарамасдан юксак илҳом билан ҳаётий манзара чизган. Оқ ва қора туя устида ёпинғич. Туя эгалари икки томондан ўз туяларининг "жаҳл"ларини чиқариб, уларни "жанг" учун ҳам тезлаётир. Бир чеккада турган мўйсафид туялар "жангини" кузатмоқда. Бу манзарада туяларнинг олишувидаги жазава, жўшқин ҳаракат акс этади. Мазкур миниатюранинг юқори томондаги ўнг бурчагида қуйидаги ёзувларни ўқиш мумкин.

Мазкур (тасвир) яратилиш муроққасидан бир парча бўлиб, (Қуръон оятининг) "...улар туяларнинг қандай яратилганлигига қарамайдиларми? (деган) мазмунига ишора қиладики, қалами шикаста фақир ва номурод Беҳзод умри етмиш ёшга етгандан сўнг ўта бой тажриба орттириш натижасида ушбу ишга киришди".

"Туялар жанги" асари илк дафъа Беҳзоднинг бошқа асарлари каби 1931 йилда Лондонда ташкил этилган Эрон санъати кўргазмасида намойиш қилинган эди. "Эрон санъати тарихи" (Теҳрон) китобида берилган маълумотга кўра, мазкур тасвирнинг асл нусхаси ҳозир Эрондаги Гулистон саройида сақланаётир."

Камолиддин Беҳзод яратган мўъжизалар нафақат маънавий хазинамиздаги бебаҳо бойлик, балки халқимизнинг тарихи, ўтмиши гўзал урф-одатлари, ўлмас анъаналари ҳақида маълум тасаввурлар берувчи қимматли хотира мажмуидир.

Бу йил мамлакатимизда улуғ рассомнинг 545 йиллиги кенг нишонланади. Беҳзод боғи, Беҳзод музейи қуриб битказилади. Санъаткорнинг ўлмас асарлари мустақиллик туфайли қайта кўз очди. Маънавий хазинамизга ўзининг улуғворлиги, бетимсоллиги билан кўрк бўлиб қўшилди. Камолиддин Беҳзод сингари ўлмас даҳолар эъзозини ўз ўрнига қўя олган халқимизнинг эртанги куни фаровон бўлишига шубҳа йўқ.

Суҳбатни
"Халқ сўзи" мухбири
Абдураҳмон ЖЎРА
ёзиб олди.

ЗИЁ МАСКАНИ

«Шарқ марвариди» деб ном олган Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат кутубхонаси фаолият кўрсата бошлаганига 130 йил тўлди. Мана шу давр мобайнида у ҳар томонлама мукаммаллашиб, том маънода зиё масканига айланди. Бу ердан нафақат ватандошларимиз, балки хорижлик меҳмонлару талабаларнинг қадами узилмайди.

Кутубхона жамоаси ҳар йили сўз мулкининг султони бобомиз Алишер Навоийнинг таваллуд топган куни 9 феврални катта шодиёналар билан кутиб олади. Бу гал ҳам ушбу сана муносабати билан кутубхонада шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган тадбирлар, турли ижодий учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Зеро, буюк мутафаккир ижодига қайта-қайта мурожаат қилиб, уни ҳар қанча ўргансак оз.

СУРАТЛАРДА: Алишер Навоийнинг таваллуд кунига бағишлаб тайёрланган кўргазма; нодир қўлёзмалар.

Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган суратлар.

ТС-Технология

Кимдир эски усуллар билан ишлайди, кимдир компьютер техникаси афзаллигига ишонмайди, кимдир эса ўз соҳасининг пешқадами бўлади!

TS-Technology компьютерлари

Самарқанд ш., А.Темур кўчаси 22.
Тел/факс: 22-09-54,
22-82-57, 22-24-75.

2518

АВТОМОБИЛЬ ЎРНИГА ВЕЛОСИПЕД

Таиланд пойтахти ҳукумати аҳолини транспорт ўрнига кўпроқ велосипеддан фойдаланишга чақирмоқда. Шунинг учун шаҳар кўчаларида велосипед учун махсус йўллар қуриш бошланди. Негаки, Банкок шаҳри кўчаларида транспорт ҳаракати жуда кўп бўлиб, у ерда оддий кунларда тезлик соатига атиги 4-5 километрни ташкил этади, холос.

ПЛАСТМАССА ГАЗЕТА

Франциянинг Гавр шаҳрида ажойиб газета чиқади. У қоғозга эмас, балки пластмассага босилади. У "Ғоввос овози" деб номланади ва сув остида ишловчиларга мўлжалланган. Демак, ғоввослар ҳам қуруқликдаги янгиликлардан хабардор бўлиб туришади.

ҚАЛДИРҒОЧ ҚАНЧА УЧАДИ?

Бир жуфт қалдирғоч кунига ўртача 16 соат учаркан. Қалдирғоч полапонига оғзида бир соатда 20 марта овқат келтиради. Бу қушларнинг ота-оналари инларига кунига ўртача 60 марта келиб кетади. Иккита қалдирғоч кунига 640 та зарарли ҳашаротни болаларига келтирса, 600 тасини ўзи тинчитади.

Олий ва ўрта махсус таълими, халқ таълими, маданият, ҳуқуқ муассасалари, савдо ташкилотлари ва фирмалари раҳбарлари, шунингдек, барча юридик ҳамда жисмоний шахслар диққатига!

«ИШОНЧ-М»

очиқ турдаги акционерлик жамияти (собиқ «Ўзбеккинодетал» заводи)

ўзининг ва буюртмачининг хомашёсидан қуйидаги маҳсулотларни тайёрлаб беради ва сотади:

- *креслолар-томошахоналар, йиғилиш заллари учун;*
- *стуллар (темир оёқли)-ошхоналар, синф ва хоналар учун;*
- *айланма креслолар-раҳбарлар ва ходимлар учун, сартарошхона учун;*
- *банкеткалар-фойе, вестибюль учун;*
- *кушеткалар-тиббиёт идоралари ва ҳордиқ учун;*
- *ўқув парталари;*
- *болалар кароватлари;*
- *истироҳат боғлари учун ўриндиқлар;*
- *офис мебеллари ва томошахоналар креслоларини таъмирлаш;*
- *буюртмага асосан ёғочдан ҳар хил рейкалар;*
- *ишлаб чиқариш учун штамплаш ва пайвандлаш ишлари;*
- *темир эшиклар, ҳар хил панжаралар;*
- *автомашина ўриндиқлари учун чехоллар;*
- *француз пардалар, портьерлар, ломбрикенлари ва бошқа тикув маҳсулотлари.*

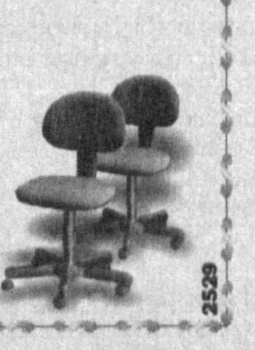

2000 йилда сиз билан ишлашга, ҳамкорлик қилишга тайёрмиз.

Манзилгоҳ: 700100, Тошкент шаҳар, Абдулла Қаҳҳор к., 35-уй
Телефон: 55-88-57, 55-99-01, 54-08-98.

2529

ТАШХИСНИ "СИМЕНС" ҚЎЯДИ

Абу Али ибн Сино номидаги Бухоро тиббиёт институтининг вилоят клиник шифохонаси Германиянинг жаҳонга машҳур "Сименс" фирмасининг замонавий рентген мажмуига эга бўлди. Янги тиббий ускуна ёрдамида ҳар куни 25-30 нафар беморнинг турли хасталиклари аниқланмоқда. Яна бир муҳим жиҳати, шифокорлар энди рентген суратларини аввалгидек қоронғуда олишлари шарт бўлмай қолди. Рентген суратлари "Сименс"нинг мониторларида акс этиб, унинг "хотира"сига ёзиб қўйилади.

ЎзА.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ

кафедралар бўйича профессор-ўқитувчиларга танлов эълон қилади

Кафедра мудирлигига:

биотехнология, дорилар токсикологияси, доривор ўсимликлар биологияси, биологик кимё ва ижтимоий фанлар;

Кафедралардаги қуйидаги лавозимларга:

1. Фармакология-доцент (1), катта ассистент (2), ассистент (2);
2. Дорилар токсикологияси-доцент (3), катта ассистент (1);
3. Биологик кимё-доцент (1), катта ўқитувчи (1), ассистент (1);
4. Тиббий биологик фанлар-доцент (5), катта ўқитувчи (1), ассистент (1);
5. Биотехнология-доцент (1), катта ассистент (3), ассистент (1);
6. Доривор ўсимликлар биологияси-доцент (3), катта ўқитувчи (1);
7. Доривор ўсимликлар ўстириш технологияси-доцент (1), катта ўқитувчи (2), ассистент (2);
8. Доривор ўсимликларни стандартлаш ва ботаника-доцент (1), ассистент (3);
9. Ноорганик ва физик-коллоид кимё-доцент (5), катта ассистент (1);
10. Аналитик кимё-доцент (2), катта ассистент (2);
11. Органик кимё-доцент (3), катта ўқитувчи (1), катта ассистент (1);
12. Физика-доцент (3), катта ўқитувчи (1);
13. Математика-катта ўқитувчи (3), ассистент (3);
14. Чет тиллар-доцент (1), катта ўқитувчи (9);
15. Ўзбек ва рус тиллар-катта ўқитувчи (5);
16. Ижтимоий фанлар-профессор (2), катта ўқитувчи (5), ўқитувчи (3);
17. Жисмоний тарбия-катта ўқитувчи (5), ўқитувчи (1).

2546

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси марказий идораси жамоаси қўмита бошқарма бошлиғи **Хуршид ИНОҒОМОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Телевидениеси жамоаси «Мусиқа» бош муҳарририятининг бўлим мудири Малик Набиевга волидаи муҳтарамаси **Малика НАЗАРМУҲАММАД қизининг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Почта ва телекоммуникациялар агентлиги ва «Маҳаллий Телеком» акциядорлик компанияси жамоалари «Фарғона телеком» акциядорлик жамиятининг бош директори Давлатали Тошматовга падари бузруквори **Деҳқонбой ТОШМАТОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Театр ижодкорлари уюшмаси жамоалари Ўзбекистон халқ артисти Фарруҳ Зокиров, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Жамшид Зокиров ва Гавҳар Зокироваларга волидаи муҳтарамалари **ШОҲИСТА аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ҳамза театри жамоаси Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазирининг ўринбосари, «Ўзбектеатр» ИИЧБнинг бош директори, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ артисти Муҳаммадали Абдуқундузовга волидаи муҳтарамалари **БУВИНИСО аянинг** вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Биринчи Тошкент Давлат тиббиёт институти ректорлиги ва жамоаси стоматология факультети жарроҳлик стоматологияси кафедраси доценти, тиббиёт фанлари номзоди Абдубори Жилоновга отаси **Остон ота ЖИЛОНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент юридик коллежи жамоаси коллежнинг ижтимоий фанлар туркуми ҳайъати ўқитувчиси Дилфуза Исмоиловага онаси **КАРИМА аянинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 106, 27017 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — А. САТТОРОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 21.00

1 2 3 4 5 6